

7.Иванов А. Агенты и мультиагентные системы: Мультиагентная система vs агентная платформа // <http://aivanoff.blogspot.com/2007/11/blog-post.html>.

8.Ивушкин К.В., Минаков И.А., Ржевский Г.А., Скобелев П.О. Мультиагентная система для решения задач логистики // http://www.adalius.ru/article_7.asp.

9.Ржевский Дж. Мультиагентные системы в логистике и е-коммерции // http://www.iteam.ru/publications/logistics/section_80/article_2689.

10.Методы и модели информационного менеджмента / Д.В.Александров, А.В.Костров, Р.И.Макаров, Е.Р.Хорошева; Под ред. А.В.Кострова. – М.: Финансы и статистика, 2007. – 336 с.

Получено 05.10.2009

УДК 65.012

В.В.ДРЕЙ

Придніпровська державна академія будівництва та архітектури, м.Дніпропетровськ

ІНФОРМАЦІЙНИЙ КОНТРОЛІНГ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКІСНОЇ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПІДТРИМКИ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Визначено термін «інформаційний контролінг», розглянуто завдання та основні етапи функціонування інформаційного контролінгу на підприємстві.

Дается определение термина «информационный контроллинг», рассматриваются задание и основные этапы функционирования информационного контроллинга на предприятии.

The definition of “Information controlling” term has been provided in the paper. Task and main phases of information controlling functioning on enterprise have been elucidated.

Ключові слова: контролінг, інформаційний контролінг, управлінські рішення, інформаційні потоки, інформаційне забезпечення.

Сучасні умови функціонування підприємств в Україні зумовлюють особливу необхідність в обґрунтованості прийнятих управлінських рішень. Постійні кризові явища, політична та економічна нестабільність, висока залежність від економічних подій у світі суттєво впливають на ефективність діяльності будь-яких підприємств, та вимагають від керівників швидкого реагування на зміни та прийняття кваліфікованих, раціональних, оперативних та обґрунтованих рішень. В таких умовах питання створення ефективної системи контролю та управління інформаційними потоками на підприємстві набуває пріоритетного значення в загальній системі управління підприємством. Вирішення завдань оптимізації системи інформаційних потоків на підприємстві ми пропонуємо за допомогою інформаційного контролінгу.

Питаннями впровадження та особливостей функціонування контролінгу на підприємстві займаються і вітчизняні вчені, і вчені багатьох інших країн. Представники англо-американської школи К.Друрі [1], Дж.Фостер, Ч.Хорнгрен [2] акцентують свою увагу на такому елементі

контролінгу, як управлінський облік, німецькі вчені А.Дайле [3], Р.Манн, Е.Майєр [4], Д.Хан [5] мають більш глобальний академічний підхід до вивчення контролінгу. Російські та українські послідовники вивчають досвід зарубіжних колег та досліджують можливості найефективнішого використання цього нового інструменту на вітчизняних підприємствах. Серед них Н.Г.Данілочкіна [6], М.С.Пушкар [7], М.Г.Чумаченко [8] та ін.

Виділення такого окремого напрямку контролінгу, як інформаційний контролінг відповідає сучасним тенденціям в розвитку теоретичної бази контролінгу. Так, в результаті аналізу досліджень з питань контролінгу, вдалося визначити, що вивчення контролінгу на сучасному етапі вже виходить за рамки досліджень окремих його елементів. Дослідження цієї функції управління вже зорієнтовано на визначення теоретичних та методологічних основ окремих напрямків контролінгу. Сучасні дослідження тривають відносно таких напрямків: інвестиційний, маркетинговий, оперативний та ін. В роботі [9] виділено такий вид контролінгу, як інформаційний контролінг, але визначення цьому напрямку не було надано.

Метою статті є визначення сутності, етапів функціонування та основних завдань інформаційного контролінгу на підприємстві.

Розвиток інформаційного забезпечення на підприємствах в Україні проходить шляхом автоматизації документообігу, впровадженням нових розробок у сфері комп'ютерних технологій. Такі зміни мають суттєвий вплив на ефективність діяльності підприємств, поліпшують комунікаційні процеси, спрощують доступ до інформації та додають інші переваги у діяльності як підприємства в цілому, так і окремих працівників.

Але на сучасному етапі розвитку інформаційного забезпечення підприємства нарізали інші проблеми, які не вирішуються інформаційними технологіями та потребують використання людського фактору. Наприклад, оцінка потреби окремого користувача в інформації, координування руху інформації, оцінки якості інформаційного забезпечення, зв'язок якісної та кількісної характеристики інформаційного забезпечення із загальним результатом діяльності підприємства.

На нашу думку, людський фактор є вирішальним у забезпеченні такої ефективності. Інформаційні технології вирішують тільки питання схову інформації. Аналіз попиту на інформацію, планування інформаційних потоків, створення оптимального маршруту інформації, обробка та систематизація за конкретними критеріями може бути виконана тільки кваліфікованим працівником. І саме такі операції, а не комп'ютерні технології, визначають ефективне інформаційне забезпе-

чення.

В роботі [10] розроблено теоретико-методологічні засади контролінгу інформаційної системи підприємства та «обґрунтовано поняття «контролінг інформаційної системи» як технології управління та підсистеми управління, що виконують координацію і інтеграцію бізнес-процесів інформаційних систем з позиції оптимізації прибутку від упровадження інформаційних технологій на підприємстві» [10]. В роботі досліджується вплив проектів інформаційних систем і технологій на оперативному рівні – на показник прибутку, а на стратегічному рівні – на показник акціонерної вартості капіталу. Але, впливу якості інформаційного забезпечення окремих функціональних підрозділів на ефективність діяльності підприємства не було досліджено.

Інформаційний контролінг, на нашу думку, повинен включати в себе як контролінг інформаційних систем, так і контролінг інформаційного забезпечення підприємства та якості інформаційних ресурсів.

З всього вищенаведеного можна дати таке визначення: інформаційний контролінг – це напрямок контролінгу, який передбачає скоординовану дію планування, аналізу та контролю ефективності використання інформаційних ресурсів, рівня інформаційного забезпечення, ефективності впровадження та існування інформаційної системи на підприємстві.

Послідовність функціонування інформаційного контролінгу на підприємстві можна представити в такому вигляді (рис.1).

Контролер, який виконує функції інформаційного контролінгу повинен:

- а) створювати інформаційну достатність, слідкувати за раціональною інформаційною насиченістю;
- б) забезпечувати безперебійну доставку інформації;
- в) створювати оптимальний алгоритм формування, руху інформації в документах, інформаційній базі даних, між окремими користувачами;
- г) забезпечувати ефективність використання інформаційних систем та технологій.

Головним етапом функціонування інформаційного контролінгу є етап аналізу інформації. На нашу думку, такий аналіз повинен проводитись за якісними характеристиками, які в свою чергу можуть бути оцінені кількісними показниками.

Існує безліч якісних характеристик управлінської інформації, серед яких і актуальність, корисність, достовірність, своєчасність, швидкість отримання та ін. Для кожного виду управлінської інформації на підприємстві має бути свій набір якісних характеристик з виділенням

декількох пріоритетних.

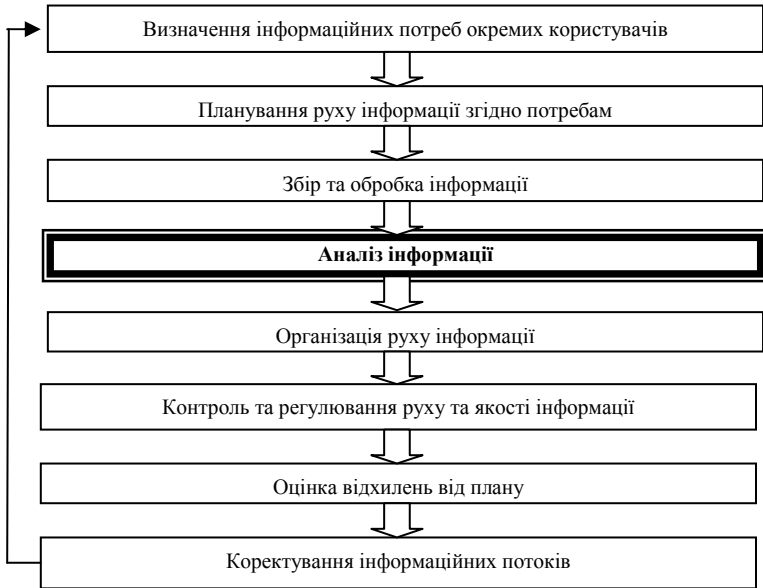

Рис.1 – Функціонування інформаційного контролінгу на підприємстві

Для забезпечення ефективного функціонування інформаційного контролінгу на підприємстві, запропоновано створення єдиного центру управління інформацією (ЄЦУІ), який має виконувати функції інформаційного контролінгу. Інформація із зовнішніх і внутрішніх джерел надходження повинна локалізуватися в цьому центрі, оброблятися та відправлятися тому користувачеві, який дійсно має в ній потребу.

Отже, ЄЦУІ має бути посередником між виробником інформації та її споживачем. Виконуючи всі обов'язки по обробці інформації, оцінці потреби та якості інформаційного забезпечення окремих функціональних підрозділів, такий центр управління інформацією вирішує проблеми невідповідності інформації, сліdkує за корисністю та своєчасністю наданої інформації, тобто сліdkує за оптимальністю інформаційного забезпечення окремих підрозділів та користувачів. Алгоритм забезпечення якісної управлінської інформації контролерами єдиного центру управління інформацією представлено на рис.2.

Таким чином, основним завданням інформаційного контролінгу є забезпечення якісної інформацією підрозділи на підприємстві шляхом аналізу та вдосконалення даних, які отримують від виробників інфор-

мації на підприємстві та із зовнішніх джерел. Тому, на нашу думку, доцільно зосередити увагу на розробці методичних рекомендацій щодо оцінки якісних характеристик управлінської інформації на підприємстві.

Рис.2 – Алгоритм забезпечення якісної управлінської інформації контролерами єдиного центру управління інформацією (ЄЦУІ)

Отже, інформаційний контролінг – це напрямок контролінгу, який передбачає скоординовану дію планування, аналізу та контролю ефективності використання інформаційних ресурсів, рівня інформаційного забезпечення, ефективності впровадження та існування інформаційної системи на підприємстві. Ефективне функціонування інформаційного контролінгу на підприємстві можна забезпечити шляхом створення в загальній організаційній структурі підприємства єдиного центру управління інформацією, який має бути посередником між виробником та споживачем інформації. Єдиний центр управління інформацією має слідкувати за оптимальністю інформаційного забезпечення та

ефективним впливом використаної інформації на загальний результат діяльності підприємства. Подальші дослідження слід направити на розробку методичних принципів оцінки якісних характеристик інформації.

1.Друри К. Введение в управленческий и производственный учет: Пер. с англ. под ред. Н.Д.Эриашвили. – 3-е изд., перераб. и доп. – М.: Аудит, ЮНИТИ, 1998. – 783 с.

2.Хорнгрен Ч., Фостер Дж., Датар Ш. Управленческий учет: Пер. с англ. – СПб.: Питер, 2006. – 1008 с.

3.Дайле А. Практика контроллинга: Пер. с нем. / Под ред. М.Л.Лукашевича, Е.Н.Тихоненковой. – М.: Финансы и статистика, 2005. – 336 с.

4.Манн Р., Майер Э. Контроллинг для начинающих. – М.: Финансы и статистика, 1992. – 208 с.

5.Хан Д. Планирование и контроль: концепция контроллинга. – М.: Финансы и статистика, 1997. – 739 с.

6.Контроллинг как инструмент управления предприятием / Под ред. Н.Г.Данилочкиной. – М.: ЮНИТИ, 2003. – 279 с.

7.Пушкар М.С. Контролінг. – Тернопіль, 1997. – 146 с.

8.Чумаченко М. Г. Контролінг у дію // Економіка та держава. – 2007. – №11. – С.4-8.

9.Гасило О.О. Маркетинговий контролінг в системі управління підприємством: Дис. ... канд. екон. наук: 08.06.01. – Донецьк, 2005. – 225 с.

10.Оліфіров О.В. Контролінг інформаційної системи підприємства в умовах невідзначеності: Автореф. дис. ... д-ра екон. наук: спец. 08.06.01. – К., 2004. – 36 с.

Отримано 05.10.2009

УДК 331.108.37

Г.О.ПЕРШИНА

Харківська національна академія міського господарства

ОЦІНКА КАНДИДАТА НА ЧЛЕНСТВО В НАГЛЯДОВІЙ РАДІ

Розглядаються питання, пов'язані з формуванням критеріїв до підбору та висування особи членом Наглядової ради та її оцінки з урахуванням критеріїв.

Рассматриваются вопросы, связанные с формированием критериев к подбору и выдвижению лица членом Наблюдательного совета и его оценки с учетом критериев.

Issues of person selection and nomination for supervisory board membership criteria formation and his rating, taking criteria in consideration.

Ключові слова: акціонерне товариство, Наглядова рада, оцінка, метод та методика, ефективність, критерії.

Перехід до ринкових відносин та активна приватизація спричинили створення в Україні такої форми власності, як акціонерні товариства. Такі товариства мають свої органи управління (загальні збори акціонерів – найвищий орган, Наглядова (спостережна) рада – контролюючий орган управління та орган захисту прав акціонерів, правління